

переваги взаємодії видів транспорту;

- неможливість в ряді випадків вибіркового підходу до вибору клієнтів;
- відмінності маркетингових прийомів при виробництві і реалізації одного і того ж продукту - транспортної послуги при вантажних і пасажирських перевезеннях;
- необхідність комплексності, оперативності та особливої системи інформатизації процесу управління маркетингом;
- гнучкість тарифної політики, яка враховує не тільки галузеві або відомчі, а й загальнодержавні інтереси;
- доцільність тісної взаємодії маркетингових та виробничих структур, наявність єдиних маркетингових органів в структурі великих транспортних підприємств, компаній і фірм;
- особливість кадрової політики, що вимагає високої кваліфікації менеджерів маркетингу зі всебічними знаннями основ ринкової економіки, власного виробництва і зовнішнього середовища;
- особлива важливість системності у використанні концепції маркетингу та стратегічного планування, достовірного передбачення ситуації на транспортному ринку.

УДК 625.015:613.1

**УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ПАСАЖИРСЬКОГО РУХУ НА
ЗАЛІЗНИЦЯХ УКРАЇНИ**

**IMPROVEMENT OF PASSENGER MOVEMENT ON THE RAILWAYS
OF UKRAINE**

*докт. екон. наук О.Г. Дейнека, канд. екон. наук В.О. Котик,
Я.Я. Микуляк*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

*D.Sc. (Econ.) O.G. Deineka, PhD (Econ.) V.O. Kotyk,
Ya.Ya. Mikulyak*
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Трансформація залізничного транспортного сектору економіки по новому ставить питання щодо розробки науково-методологічних напрямків розвитку транспортного потенціалу, формування організаційно-економічного механізму, відродження багатоукладної системи організації у

сфері пасажирського транспорту, забезпечення комплексного збалансованого використання і відтворення наявних основних виробничих фондів та підвищення ефективності трудових ресурсів.

В рамках реалізованої реформи почалися реальні процеси щодо зміни ринку залізничних перевезень в окремих його сегментах. Зниження ринку залізничних перевезень у цілому забезпечується за рахунок зростання кількості власників інших видів транспорту, у тому числі операторських компаній, збільшення частки автомобільного транспорту, і авіаперевезень, що перебувають у власності незалежних компаній, а також частки перевезень що здійснюються останніми. Уже прийняті закони підкреслюють важливість конкуренції взагалі, але сама конкуренція може набувати різних форм й вирішувати різні завдання.

Тому узагальнено теоретичні підходи щодо визначення сутності та класифікації факторів підвищення ефективності функціонування пасажирських перевезень залізничного транспорту України і досліджено сучасні тенденції і закономірності функціонування пасажирських перевезень; визначено сутність терміну «ефективність функціонування швидкісного пасажирського руху» та чинники які впливають на підвищення його ефективності на залізницях світу; систематизовано методичні підходи щодо факторів підвищення ефективності транспортного виробництва. Визначено об'єктивні передумови щодо державного регулювання ринку пасажирських залізничних перевезень.

В процесі розробки теоретичних підходів до проблем впровадження швидкісного та високошвидкісного залізничного руху запропоновано нове бачення концептуальних підходів до удосконалення пасажирського транспорту залізниць.

Проаналізовано діяльність залізничного транспорту в сучасних умовах та визначено очікувані шляхи розвитку залізничного пасажирського транспорту у світі.

Проаналізовано методологічні підходи до оцінки передумов та розвитку швидкісного та високошвидкісного залізничного руху у світі, обґрунтовано доцільність організації управління та регулювання процесом впровадження саме швидкісного та високошвидкісного залізничного руху на залізницях України, визначено, що досвід проектування та експлуатації високошвидкісних мереж у Європі є цінним джерелом для започаткування в залізничній галузі України. З метою реалізації наступних завдань і принципів розроблено доцільність: впровадження інвестиційної моделі розвитку на інноваційній основі.

Запропоновано розмежування функцій державного регулювання та господарської діяльності національного господарства залізничного транспорту; подальший розвиток конкурентного середовища.

Обґрунтовано доцільність збереження єдиної виробничої

інфраструктури залізниць і центрального диспетчерського управління; здійснення комплексу заходів з удосконалення тарифної політики; створення ефективної системи управління галузю.

Вдосконалення системи економіки національного господарства залізничного транспорту веде до забезпечення прозорості фінансової діяльності; підвищення мотивації праці; створення організаційно-правових економічних і техніко-технологічних передумов для впровадження принципів європейської транспортної політики.

Визначено сутність ефективності роботи залізничного транспорту та доцільноти її підвищення в сучасних умовах.

Розроблено заходи щодо підвищення інвестиційної привабливості пасажирських перевезень залізничного транспорту. Обґрунтовано інвестиційну потребу до їх реалізації на 2020 – 2025 рр.

Розраховано загальний обсяг інвестицій та прогнозний розрахунок доходів від перевезення пасажирів високошвидкісного руху за моделями. Визначено економічну ефективність (комерційну, суспільну) від впровадження високошвидкісного руху. Отримано прогноз чистого дисконктного доходу від комерційної та суспільної ефективності.

Таким чином, виконано дослідження та запропоновані пропозиції, які розроблено на підставі науково обґрунтованих варіантів. Пропозиції мають забезпечити підвищення ефективності функціонування пасажирських перевезень в умовах реформування галузі.

УДК 656.2.071

**МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД ДО ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ**

**MARKETING APPROACH TO IMPROVING THE
COMPETITIVENESS OF RAILWAY TRANSPORT**

**докт. екон.наук О.І. Зоріна, канд. екон. наук Т.В. Нескуба,
О.М. Мкртичян**

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

D.Sc. (Econ.) O.I. Zorina, PhD (Econ) T.V. Neskuba, O.M. Mkrtichyan
Ukrainian State University of Railway Transport

Пошук шляхів підвищення конкурентоспроможності підприємства тісно пов'язаний з забезпеченням ефективності його діяльності. Ефективність діяльності залізничного підприємства – це отримання